

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Informatienota Raad Motie herinneringenbos Wijchen

Collegedatum: 21 oktober 2025

Kernboodschap

Op 6 juli 2023 is bij de Raadsbehandeling van de Perspectiefnota Wijchen (23 126986) de motie "Een Herinneringenbos in Wijchen (motie nr. 16) aangenomen. De motie roept het College op een plan uit te werken met daarin de opties om een herinneringenbos in Wijchen te realiseren. Mede op basis van praktijkvoorbeelden in andere gemeenten en bij particuliere initiatiefnemers zijn er diverse ontwikkelingsrichtingen denkbaar om een herinneringenbos te ontwikkelen. De komende maanden verkent het College nader welke opties reële kansen bieden voor Wijchen.

Op grond van de bevindingen wil het College in de eerste helft van 2026 bij de Gemeenteraad terugkomen met een meningsvormende notitie. De Gemeenteraad kan op basis daarvan tot een keuze komen of en hoe de opdracht uit motie concreet verder zal worden vormgegeven.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
06-jul-2023	Perspectiefnota Wijchen 2023 (23 126986 motie 16)

Toelichting

Het verschijnen van steeds meer herinneringenbossen in Nederland geeft aan dat er een maatschappelijke behoefte bestaat voor mensen om bepaalde gebeurtenissen op een passende rustige groene locatie te kunnen herdenken. Denk onder meer aan geboorte, sterfte, een huwelijk of jubilea of (privé of ook zakelijk). Of ook in Wijchen die behoefte bestaat is niet specifiek onderzocht. Er is bijvoorbeeld ook geen concreet lokaal initiatief bekend vanuit de Wijchense gemeenschap zelf zoals bijvoorbeeld in het dorp Nieuw-Wehl in de gemeente Doetinchem het geval was. Daar zijn lokale vrijwilligers direct betrokken bij aanleg en onderhoud van het lokaal herinneringenbos dat daar is vormgegeven.

We verwachten wel dat wanneer de mogelijkheid wordt geboden een herinnering vorm te geven middels boomaanplant en het plaatsen van een gedenkboardje, mensen uit de gemeente Wijchen daar gebruik van willen maken. In de gemeente Oss was de belangstelling voor het planten van een herinneringenboom zo groot dat de beoogde locatie al snel was vol geplant en men vervolgens naar een uitbreiding moet zoeken om aan de vraag te kunnen voldoen.

Mede op basis van praktijkvoorbeelden in andere gemeenten zijn er diverse ontwikkelingsrichtingen denkbaar om een herinneringenbos vorm te geven, rekening ook houdend met voor welke doelgroepen en voor welke vorm van herinneringen precies het bos geschikt zal moeten zijn. Gelet de huidige druk op de open ruimte vanwege andere maatschappelijke behoeften en functies, zijn te onderzoeken locaties op geschiktheid in Wijchen echter beperkt voorhanden. Het realiseren van een herinneringenbos heeft daarnaast ook de nodige consequenties voor de Gemeente. Met name indien dit vorm krijgt in eigen beheer. Denk aan financiën, onderhoud en handhaving, administratie en communicatie, mogelijk benodigde aanleg van extra voorzieningen, mogelijke planologische procedures en mogelijke benodigde omgevingsvergunningen. Het is van belang dit tijdig in het beleidsproces ter sprake te brengen bij de Gemeenteraad.

Gevolgen

In de eerste helft van 2026 willen komen tot een slotanalyse. Daarin moet duidelijk worden welke opties over blijven om verder te worden uitgewerkt. Het College zal daarin haar voorkeuren aangeven. Uiteindelijk is het aan de Raad om een daadwerkelijke keuze te maken en een besluit hierover te nemen. Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met benodigd te reserveren gelden voor verdere planontwikkeling.

De opties die hebben we meenemen in de nadere verkenning zijn:

1. Ontwikkeling van een nieuwe locatie op gemeentelijke grond
2. Ontwikkeling door een natuurorganisatie op eigen grond
3. Ontwikkeling op particuliere grond, bijvoorbeeld door een landgoedeigenaar of via verandering van een agrarische functie (stoppers)
4. Ontwikkeling in een bestaand gemeentelijk park
5. Combinatie van functies op bepaalde (ontwikkel-) locaties
6. Adoptie van bestaande bomen in de openbare ruimte

De nadere verkenning zal inzicht geven in geschiktheid, haalbaarheid, randvoorwaarden en condities:

Communicatie

In dit stadium nog niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

De komende maanden zal de verkenning nader vorm krijgen. In de eerste helft van 2026 zal een meningsvormende nota aan Raad worden voorgelegd ten behoeve van een inhoudelijke discussie over de daarin uitgewerkte opties. De discussie zal moeten leiden tot een keuze of de Gemeenteraad definitief een herinneringenbos wil (laten) realiseren en welke optie met de daarbij bijbehorende condities en randvoorwaarden uiteindelijk vorm moet krijgen als concrete invulling van de motie.

Geheimhouding

Niet van toepassing